

ACC. N:o M 10817:1-31.

Landskap: Halland

Upptecknat av: se avaren!

Härad: Diverse

Adress:

Socken: "

Berättat av:

Uppteckningsår: 1948.

Född år i

Hälmtak. (svar a° LUF 62.)

Fran	Fjärde härd	s. 1-6.
"	Himle "	s. 7-11.
"	Viske "	s. 12-15.
"	Astad " "	s. 16-31.

216/116-112a

Acc. n:r M.10817:1.

LUF 62

169

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap:

Halland

Härad:

Fjäl

Socken:

Fjärås

Uppteckningsår: 1947

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa *bindetak*, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järnträd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålls (hölls) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procenträknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) tak-käppar?

Svar:

Ja

Halmen är bunden vid underlaget med snöre

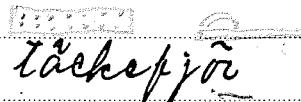
Nej

5 af för närvarande men förra är sedan
 nu det vanligt p i alla ladugårdar och
 på mindre ställen. Tysk e.d. även böningshuset

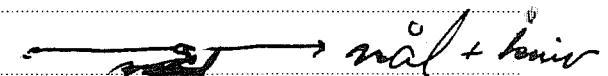
6. Använder Ni isolerade band eller förlöpande sör?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
- b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

ja

Han tager en handfull halv (uppslagda) rö linor och fast vid underläget sedan bankas halmen så den får samma lutning som det branta taket

tacksfjö尔

nål + huv

nej

obekanta

Tacksfjö尔 användes för att banka halmen
så taket blir jämnt
Nälen användes för att föra bandet
genom halmen när man band fast
den vid undertaket
Se teckning. på sida 5.

M.1081713.

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
 - a. långhalmen?
 - b. vassen?
När och hur skördas den och hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast) utanpå det gamla taket? **nej**
b. Beskäres taket, när det är färdiglagt?
c. Hur behandlas takskägget?
d. Läggas halmtak (vasstak) även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?
b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt med takläckningen? Och vilken är i så fall arbetsfördelningen?

nej

Kan tag en rägkärs och slog ut såden (dashka)
sedan drog man halmen genom en "kam"
som sätts i räggens så att alla förlor och
sonderbrutna strån blev borta. Sedan
jämmade man till halmen så att alla
strån blev lika långa i den ena ändan
av hårven och sedan var halmen klar att
lägga på taket
ja

Halmen arskärs så det blir jämnt
nej

Kan lägger halm upp till åsen. Alla sist
läggas sjätång som fasthållas med nälhåd.
Pålitåd var två trän som sattes ihop i den
ena ändan med en häpp så att de bildade en
tak

Två arbetade samtidigt nälhåd

en hand till d halmen och en hand kunde bli
den

M.10817:4.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindskedarna till fäste för takkäpparna? Var och när brukades detta? Angiv om möjligt stället.
 17. Lägges (lades) taket på läkt eller på ravel (raft)?
 18. Användas (använtes) dessa tak även på boningshusen?
-
19. Är Ni villig att eventuellt bevara ett utförligare frågeformulär (som i så fall honoreras om så önskas)?
 20. När och var har Ni varit verksam som taktäckare?
 21. Har Ni även annat yrke? Vilket?

nej

Läkt

Fälsynt

nej

Hedhjälpare i mitt hem

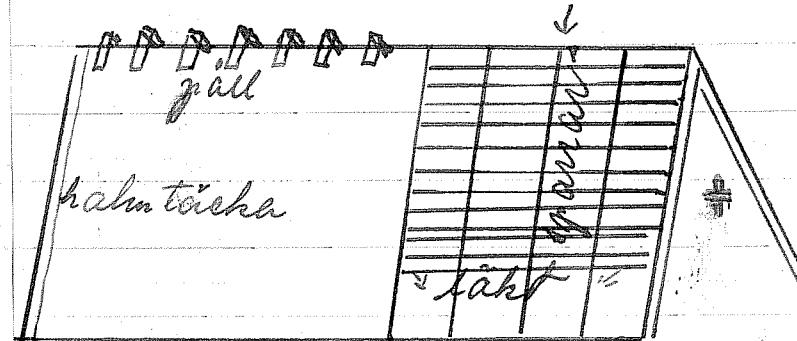
Fordbrukningsställe

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma format. Använd även helst ett löst papper där Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

ACC. N:o M. 10817:5

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

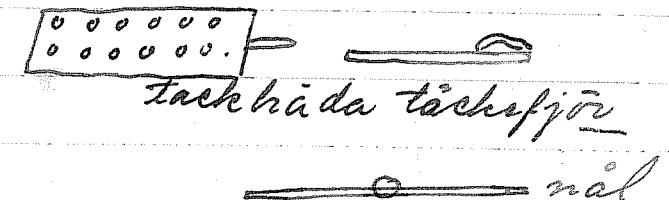
10817

halm täcka

täkt

10817

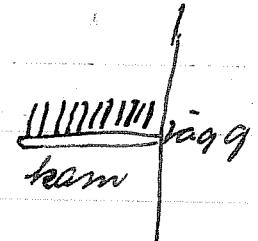

tackbåda täckfjör

nål

pöll

kam

Som användes när man
"slag upp i halm till tak
(redds tue)

168

216/110cd

Acc. n:r M. 10817:6.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: HallandHärad: FjäreSocken: BnsalaUppteckningsår: 1948

Uppgifterna lämnade av

Namn: Algoth AndersonAdress: Veckan Kungsbacka ✓

Födelseår och födelseort:

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmad vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en under sökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa *bindetak*, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålls (hölls) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (använtes) takkäppar?

Svar:

I min hemtrakt finns numera
inte några halmtak så jag har
ingen kändom om demm
Algoth Anderson

159

209/114a

Acc. n:r M. 10817:7.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: HälslandHärad: Himle HäradSocken: PrimedonUppteckningsår: 1948

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en underökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

ols. raken

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa *bindetak*, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst påslagd ej slagtröskad halm som hålls (hölls) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procenträknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (använtes) takräppar?

Uppgifterna lämnade av

Namn: Sven AnderssonAdress: Primelon N:o 6 V TrFödelseår och födelseort: 1871. 17 september

Svar:

Se 12 b.

- 1) Ja det är några stycken kvar av halmtak, men vass taken finns inte kvar längre.
- 2) Det är bundna med både vidjor, snöre, järntråd, men nu används man mest järntråd.
- 3) Nej, det får bindas fast med enträpp och järntråd, det går också att använda lantman käpp.
- 4) Det är omkring 60 procent, (b) 75 procent
- 5) 85 procent, (d) omkring 95 procent, det lägges inte halm på några nybyggda hus ~~och~~ förridem ~~blif~~ ~~takta~~ ~~med~~ ~~halm~~. 5) Ja, det är brukigt ~~för~~ att hälta halmen kvar.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

✓ När man fäcker på det gamla så använder man fortlöpande band, men river man ner den gamla halmen använder man käpp o härd.

✓ Man sticker med nälen med broden på genom halmen och om läktan och upp i gen och kant käppen så drar man tillräckt härt.

✓ Det är näl, kniv och täckverakan (b/Hej).

✓ Jag bifogar särskilt papper på marktyper.

✓ Nålen är till att föra tråden med, täckverakan är till att klippa taket jämt med, kniven är till att skära släff med om halmen är i oreda.

se baksida s. sid. 11.

M. 10817:9.

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?

När och hur skördas den och
hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt
med takläckningen? Och vilken
är i så fall arbetsfördel-
ningen?

✓ Nej.

12) Det är till att bereda genom en halmreba
Vassen beredes inte, man bara slår iv den i
sjön och sätter den till torning, det sker i
Agesti månad.

13) Ja. (B) Ja. (G) Det bara skrävs jörnt.
D) För lades det även på nya hus, men nu
är det bara på gamla hus, som har varit tätta
med halrn.

14) Det är också avsatt på pappret.
B) Det är inte lätt att beskriva.

15) Det skall vara tre man, en till att
bereda ut halmen (det gör basen mestadels)
gesellen binder. Så pastar upp den bedja
det gör mestadels, den man läcker hos,
skall man täcka på det gamla
behövs en man till sord för vara
under teklet och täcka upp målen.

10817:10.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i windskedarna till fäste för takkäpparna? Var och när brukades detta? Angiv om möjligt stället.
17. Lägges (lades) taket på läkt eller på ravel (raft)?
18. Användas (använtes) dessa tak även på boningshusen?
19. Är Ni villig att eventuellt besvara ett utförligare frågeformulär (som i så fall honoreras om så önskas)?
20. När och var har Ni varit verksam som taktäckare?
21. Har Ni även annat yrke? Vilket?

Nej det har jag aldrig varit med om.

Den lägges på läkt.

Ja.

Jag har svarat på frågorna så utförligt som möjligt. Vill ni honorera dessa
frågor är jag tacksam, det skulle vara
möjligt nu när jag är så gammal.

Det är i Hela Glemle härad.

Jag har ~~täckt~~ fakt i omkring 10 år.

Ja jag ~~är~~ har varit smärtbrukare
och så hade jag taktäckning som
besöks, men nu ~~är~~ jag har jag
pension, och gärden har sonen
faget ans, hon har också hjälpt mig
att täcka i några år.

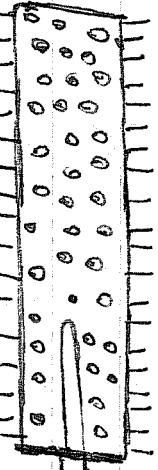
OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma format. Använd även helst ett löst papper där Ni vill göra någon förtynligande teckning. Och sänd gärna in svaret så snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

Halmraka.
För circa 1 meter lång

Nål. 2 80 cm. □

Kniv. Skaff. Pen är just ~~och~~ av
en överlagen litet.

M 10817:11.
Täckverkan är 40 cm lång och 15 cm bred så
är den somma spikar som är dem längre, vid
sidorna, och 200:a 250:a hat i brädan
som de går in i gendan rektaigt.

Täckverkan är 40 cm lång och 15 cm bred så
är den somma spikar som är dem längre, vid
sidorna, och 200:a 250:a hat i brädan

Men den går inte i gendan rektaigt.

Man laggar löj halm
vid stoppen

såh. s. ~~och~~ hälls den fast medat till det första
bitar på en större länga som sommar hal i för kappan.
Som käller den s. m. ova.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

161

fixerat

202/114

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: HallandHärad: VärkeSocken: KärrvUppteckningsår: 1948

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en under- sökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

nöne

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa *bindetak*, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järnträd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst på- lagd ej slagtröskad halm som hålls (hölls) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procenträknat?
 - a. för närvärande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (använtes) tak- käppar?

Acc. nr M10817:12.

LUF 62

Uppgifterna lämnade av

Namn: Alfred ÅbergssonAdress: Backa 15, Värvbacka ✓Födelseår och födelseort: 1897, Stråvalla
Hallands län**Svar:**

1) Ja, (vasstak dock mycket ovanligen)

2) Finns det vidjor, senare även snöre ("kabel") men nu vanligen järnträd

3) Nej

4) Ja

a) 100 %

b) 100 %

c) 100 % — d) finnas 100 %

5) Ja

M.10817:13.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.

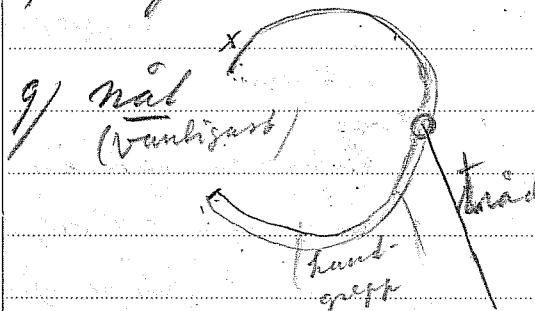
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

6) Isolerade band

7) Halmen bredes längs lättet, sedan läggs en täckkappa över längs lättet, sedan binde med röta tråd, som avklippes för varje "bind".

8) nät, Täckbråda (kallas "täckebraga")
knipptång.

b) nej.

x hålet kan även vara
placerat här (men arbetet
går de mindre)

9) mälen för fastbinde. är halmen
bråda för att göra taket slätt,
"driva upp halmen"

M.10817:14.

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

- b. vassen?

När och hur skördas den och
hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?

- b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?

- c. Hur behandlas takskägget?

- d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

- b. Hur lagas ett söndrigt tak?

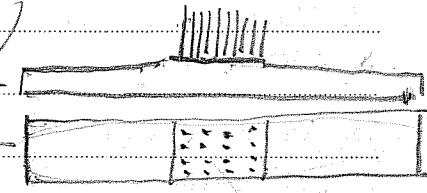
15. Hur många arbeta samtidigt
med takläckningen? Och vil-
ken är i så fall arbetsfördel-
ningen?

11) Gummistövlar lämpliga, halka ej. -

För köp man snygga vattenskydd i oträsplästen.

12a) Efter tröskning med slaga repas halmen
(kammars i halmsrepa)

exempel: sodd från vänster
sodd uppifrån

a) på hösten, torkas ut, förvaras
i ladan från halmen

b) Gamla halmtakta överläckes nigen gång, dock gaa-
nka råbren.

b) nej

c) drivs upp och skärs (klippes hållt)

cj) numera

14a) förs med läng, s. k. längtang ("mönbtang") X
numera med lis halm och hänsnit (i st. fr. hön-
nas användes förr trublockar (poltträ) eller stenar.

b) halmen lyftes upp och hället ifylldes med ny halm.

15) Vanligen två män. En "lägger" halmen och
en bindes. Läggaren (^{den} egentlige täckaren)
puttar taket.

X ryggen kallas här mön (MÖN)

M.10817:15.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i windskedarna till fäste för takkäpparna? Var och när brukades detta? Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (använtes) dessa tak även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt besvara ett utförligare frågeformulär (som i så fall honoreras om så önskas)?

20. När och var har Ni varit verksam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma format. Använd även helst ett löst papper dårest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

16) Nej.

17) Pga läkt

gärna till att numera, för dock mera
vanligt.

19) Skall förvika mi gott jeg kan.

20) I Värio Stråvalla verkas under åren
1920 - 1945

Ja. - byggmästare o. smörbukare

154

Lund 115d

Acc. n:r M1 0817:16.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: VästergötlandHärad: Aristad - FauråsSocken: LefstaUppteckningsår: 1948

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en under sökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Sök

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa *bindetak*, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snore, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst på lagd ej slagtröskad halm som hålls (hölls) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procenträknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (använtes) takkäppar?

Uppgifterna lämnade av

Namn: Bertil HemströmAdress: Långesund NeborgFödelseår och födelseort: 1906 Lefsta socken.**Svar:**Bindetak halmtak.Bindetak,a. Omkring 50 procent.b. " " "c. Skulle ha 80 " d. Allmänna.Någon enskilda gång. Häpparna kallas."Vannekappar"

M. 10817:17.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
b. Har tidigare används även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

Fortlöpande söm. Vid täckning med köppar, isolerade band. 30-40 cm-en avstånd.
Jag brukar fästa håden - galv - fjärhåd -
vid vinkelkiven. Stickas ner bråden under räffen.
upp, under bråden. Drar åt, s.e. teckning.
Takör, Kniv. Nål. Slagfrä. Tax.
b. Imbe som jag vet.
Takören - "fäckerör" en vanlig spira, fäker
med res. knivar upp efter behov. Kniven
liknar en skära, använder till att riva
det gamla taket med. Nälen är privat
konstruerad, av scc m.m. rundjärn.
Slagfrä. Av av bok, omkring 40 cm
långt, 15 bredd, med rundade hörn,
och snäfft. Kallas "räga" eller "räka",
och använder till att jämma taket
och slå upp takträgget m.e.d.
Taxen är en "allmasax". Kniv
kan också användas.

M. 10817:18.

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?

När och hur skördas den och
hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt
med takläckningen? Och vil-
ken är i så fall arbetsfördel-
ningen?

19. a. Rågen - råghalm används mest
här har med längghalmshärskar, repas

eller brannar, stöver jämn i stubben,
läggas i härvor, som kallas "bygor"-stukor,
13a ja, men man rållan i så fall på grund
av halmviskt.

13b. Ja.

13c. Blas upp och klipper jämn,

13d. Uppslat rållan.

14a Med lös halm, som jämnas och
markas. Fäthållas med hänglen av häl.
14b Svårt att förklara. Man får omvä-

"lockas" halm och stoppar till hålet är
fullt, halmen bindes fast med två kappar.

15 3. man. en breder ut halmen, en binder,
och en passar upp. fäcker "utrop" på
behör en för allt på upp nån.

M. 10817:19.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-darna till fäste för takräckarna? Var och när brukades detta? Angiv om möjligt stället.
17. Lägges (lades) taket på läkt eller på ravel (raft)?
18. Användas (använtes) dessa tak även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-svara ett utförligare frågeformu-lär (som i så fall honoreras om så önskas)?
20. När och var har Ni varit verksam som takräckare?
21. Har Ni även annat yrke? Vilket?

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma format. Använd även helst ett löst papper där Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

Nej, men har sett att man borrat hål i vindskivan och hällt bräden igenom.

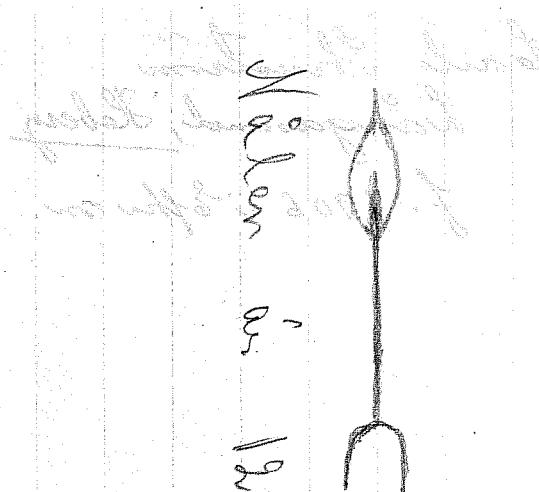
Läpfa och mon.

På raf-, läktet är fyråigat, varför
bräden läper närmre på dessa.
ja, även på boningshus.

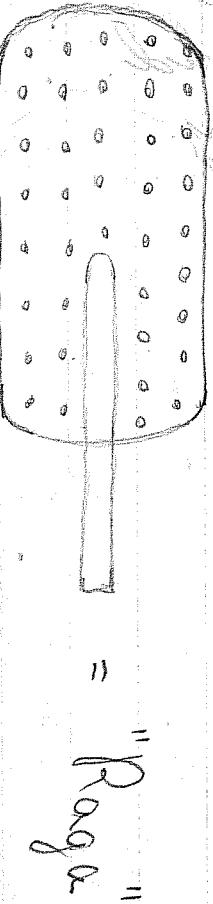
Ettlig uppgift. Läder deb
förra "härda" taket i roknett
på ett - svinhus. Omkring
50 år sedan.

Jämför, i den mån jag kan.

Här lagt halmbak i bio års tid, 4-5 mår
om året. Mellan Falkenberg och Halmstad,
ja, har varit dry- arb o traktbarkabare
är nu riggare på Falkenberg var-

Friaga. = Barjam har gjort från vennan i skälet för man häden till hunden i föregående "lyng" och han har häden där.

Friaga g.

"Ragg" är en liten ekox i den binack hels en bil in i hals, på undervidjan.

= Nåd

Nåden är 12 x 15 mm lång.

M. 10817:20.

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet
FOLKLIVSARKIVET

155

204/116a

Acc. n:r M.10817:21.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: Halland

Härad: Arstads.

Socken: Flöinge

Uppteckningsår: 1918

Uppgifterna lämnade av.

Namn: Johan Berger Kristiansen

Adress: Fack 74 Flöinge

Födelseår och födelseort: 1879 Flöinge

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Benvälning! *takd art. bsp*

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålls (hölls) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
- för närvarande?
 - för 10 år sedan?
 - för 20 år sedan?
 - för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takräppor?

Svar:

1 Halmtak finns

2 Järntråd mytjus numera.

3 Nej.

4 För närvarande ungefär 10 procent

För 10 år sen 15 procent

För 20 år sen 20 procent

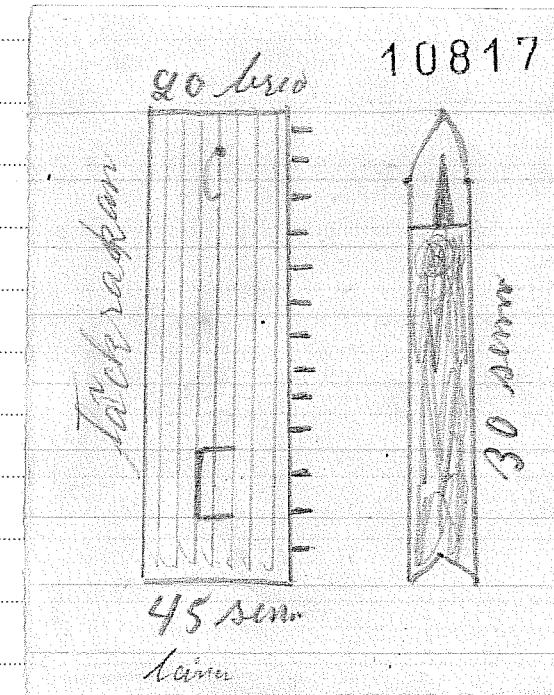
För 50 år sen 80 procent

För ankerunge 40 år sen användes takräppor i vidjor.

M.10817:22.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materiällets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

6 fortlöpande s...
.....

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. länghalmen?

b. vassen?

När och hur skördas den och
hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

*man sätter i halmlockor
och binder fast dessa*

15. Hur många arbeta samtidigt
med takläckningen? Och vilken
är i så fall arbetsfördel-
ningen?

11) *vantor nyttjas när skummet är bändor
går sönder.*

12) *den skyttörs, sedan spars den
i så kallat halmtoppa till den buntas
den buntas som kallas tökar.*

länghalmen skördas när slagen är mogna

13) *a) det görs lida delar.*

B) nej
*C) takskägget klippas bortas
slätt med tåckrakan.*

D) nej ej numera.

14) *länghalm läts och pressas upp i
rymmingen, settom hänges meterlånga
i kallade längor, utav 30 med
40 cm mellanrum.*

15) *4 man, tåckaren binder ut
halmen en binder fast den en sitter
under taket och stickar tillbaka tåckraten.
en pressar upp med halm och virar ståltråd
på nötarna.*

M.10817:24.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-darna till fäste för takkäpparna? Var och när brukades detta? Angiv om möjligt stället.
17. Lägges (lades) taket på läkt eller på ravel (raft)?
18. Användas (använtes) dessa tak även på boningshusen?

16

nej det har jag inte varit med om

17 taket lägges på läkt

18 ja på gamla boningshus, men de är
inte många

19. Är Ni villig att eventuellt be-svara ett utförligare frågeformu-lär (som i så fall honoreras om så önskas)?
20. När och var har Ni varit verksam som taktäckare?
21. Har Ni även annat yrke? Vilket?

20 för 59 är sen bojade jag täcka med takan,
i Slange o Efta Orstad, o Asige o Göttinge
Skrea Staffinge. Åbild församlingar
36 smickare.

OBS.! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

U N:o 10817125.

Oljor regleras av en borgard
Slagthövdingen deler de penningar
Hon man till att betänka
olen, men brukar lagga
på en och hämta ut 100
kronor för lagans sidan
viskles man legga ut på
den sista åren upp halmen
och obenten släp den till
kämpar där givs anfallsring
50 kronor till ett tak
ambulans. Godvad ränteliten
ytar denna summa till en
på dessna hämmer. Jag är
med komma där i ja
kallas hämmer för
att ha det allvarligt
sa att olen bli förlorad

1910.8.17. 26.

i halmens, sedan i hinken
där till skarps eller stukas
på anking. Sågot
vidare skall man den s

bredden aned en lit.
ja. En litet slat. Kom
se om den förlig till
att haka undan.

Men jag lägger så är

ni fyra varan, en van

binder efter enig dag

färmars ut halmens sa

att den blir litet slat

sa är en van som är

på min sida är taket

och stickes uppe i väder

genom halmen till den

var binder så är det en

van van har var legge

M. 10817:22

oss med behör samt vär
fra Thälbyra västerv
det är galvanisirat
jämför med som annan
Jag har förtur
band av med särskilt
och krypjer, som kallas
fors (eller), de är det
att skriva på uppsättning
kost därmed i hafvets sp
skrikat kusent Institutet för Latin och
Engelska vid Lunds universitet
mässan synes här till
är det med sin behör
eller blöter, och packas
sedan på resenningar
Jag har förtur så härlig
de härligheten, vilket består
av chridener som man
körat här i land under

PPH 10817:28.5

Flödinge f. 1879 i Getinge
en ung man
i flera delar
av sitt kläde
varit
ett sällan
hantverk
kan höras i 80-90°
och man tärker nu
balanseringar så dubbelt
inte hämmar man litte
slipplats brudtakel
så bonor man omväxlat
i kräderna och sätta sna
minar i satt där följd
så han den inre ska
med sitt lagt en spisknäf
för medes i deningen seda
lägger man halmaxm
gen och mål delt av grast
ni blöter man detta si

ss: 1910817:29.

Värtenslam sann man
när ut till en hovvälling
sedan ständes hovvälling
en på holmträget där
eller man vid dagoptonen
högs till taket av fackor
var tanken bunder där
halmen sätts man klara
inte rycker ut i ett istå
man sätter sitt primus
i vandringskamma sätta
oran här bana hal si
dem, sätta för att hal
men inte ska kanna
glida röd, man sygger
med gungo knickat
den där den hovvälling

Folkvärkskivet

Institutionen för folklivsforskning

vid Lunds universitet

1908-11-30.

För 5.00 är den van del
kosten 12.50, om dagen
man föjade arbete
kk. 3 pris omgången
innan vi gick ha tacket
kick vi kaffeo och
kk. kaffeo och
kk. kaffeo och kick vi dog
vand, medan contratter
snaps, 1.00 var det
kaffeo och, så var det
middag kk. 12, annars
den som vi middag till
half 9, så var det kaffeo
och dock inman vi gick
på taket egentligen
var det merat till half 5
med snaps och kaffeo och
kk half 9 var det kvällen
med snaps sen var arbete

16:17:08 11/11/11

about for play area

FOLKEVARKET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Scallion
app. ex J. B. Macfie.
Proboscis bid. Tash #4, ^{now}
Spring
Floride var. f. 1829 c. Dettinge
1948.